

Sygn. akt I C 2424/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2023 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Ligoń-Krawczyk

Protokolant: sekretarz sądowy Ewa Kocielnik

po rozpoznaniu w dniu 20 października 2023 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa J. S. (1)

przeciwko G. J. - Zarządcy Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w restrukturyzacji

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, zadośćuczynienie, odszkodowanie i zapłatę

I. umarza postępowanie co do żądania zapłaty odszkodowania,

II. oddała powództwo w pozostałym zakresie,

III. zwałania powoda z ponoszenia kosztów postępowania w sprawie,

IV. nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Warszawie adwokatowi W. C. kwotę 24.300 (dwadzieścia cztery tysiące trzysta) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną świadczoną z urzędu powodowi.

Sygn. akt: I C 2424/21

UZASADNIENIE WYROKU

Z DNIA 20 LISTOPADA 2023 r. (k. 625)

Pozwem skierowanym do Sądu Okręgowego w Warszawie, doprecyzowanym przez pełnomocnika z urzędu pismem z 04 lutego 2018 r., J. S. (1) domagał się:

1. pozbawienia tytułów wykonawczych wykonalności w całości ze względu na to, że powód kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tymi tytułami wykonawczymi, bowiem w ocenie powoda powództwa zostały skierowane wobec niego niewłaściwie, gdyż to nie on powinien ponosić koszty za lokal a ponadto poszczególne roszczenia były i są przedawnione – powód wnosil o pozbawienie wykonalności tytułów wykonawczych:

a. sygn. akt I Nc 3927/09 (prawdopodobnie SR dla Warszawy – Woli I Wydział Cywilny),

b. sygn. akt I C upr 94/07 Sąd Rejonowy dla Warszawy – Woli w Warszawie I Wydział Cywilny,

c. sygn. akt I C upr 240/09 Sąd Rejonowy dla Warszawy – Woli w Warszawie I Wydział Cywilny,

d. sygn. akt II Nc 6800/14 (prawdopodobnie Sąd Rejonowy dla Warszawy - Woli w Warszawie II Wydział Cywilny),

e. sygn. akt II C 2391/13 Sąd Rejonowy dla Warszawy - Woli w Warszawie II Wydział Cywilny,

- f. sygn. akt I C upr 219/09 Sąd Rejonowy dla Warszawy - Woli w Warszawie I Wydział Cywilny,
  - g. sygn. akt I Cupr 420/10 Sąd Rejonowy dla Warszawy - Woli w Warszawie I Wydział Cywilny,
  - h. sygn. akt II Nc 747/14 (prawdopodobnie Sąd Rejonowy dla Warszawy - Woli w Warszawie II Wydział Cywilny), na łączną kwotę należności głównej 69.575,81 zł,
2. zasądzenia od pozwanego kwoty 100.000 zł tytułem poniesionych nakładów na rzecz mieszkania położonego przy ul. (...), a będącego w zasobach pozwanego,
  3. zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kwoty 28.000 zł tytułem uiszczzonego wkładu budowlanego;
  4. zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kwoty 76.444,57 zł tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia związanego z prowadzonymi przez powoda egzekucjami komorniczymi;
  5. zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania.

Powód wnosił także o umorzenie w całości wszelkich kosztów sądowych, ze względu na krytyczną sytuację finansową oraz zdrowotną, nierokujące polepszenia ze względu na wiek powoda.

Po ustanowieniu dla powoda pełnomocnika z urzędu postanowieniem Sądu Okręgowego z 30.11.2017 r. (k. 35) – adw. W. C. wnosił o przyznanie od Skarbu Państwa kosztów nieodpłatnej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powodowi oświadczając, że koszty te nie zostały pokryte w całości ani w części.

(pozew k. - 2-3v, uzupełnienie pozwu - k. 175-179, , pismo procesowe z 20.01.2023 r. k. 464 – 466v, pismo procesowe z 07.03.2022 r. k. 480).

Uzasadniając swoje żądania strona powodowa podnosiła, że zostały przeciwko J. S. (1) wydane nakazy zapłaty na skutek powództw wytoczonych przez SM (...), pomimo braku podstaw prawnych do ponoszenia przez niego kosztów na rzecz pozwanego. Skutkiem tych bezprawnych żądań toczyły się przeciwko powodowi postępowania egzekucyjne, przez co wyrządzono mu krzywdę, m. in. na skutek potrąceń z niewysokiej emerytury, dokonywanych przez komornika. W zakresie roszczenia o zwrot nakładów powód wskazywał, że nie zostały one z nim nigdy rozliczone, pomimo tego, iż przeszły na własność pozwanego. Powód opłacił także wkład budowlany na rzecz Spółdzielni i kwota ta w wysokości 28.000 zł nie została mu nigdy zwrócona, pomimo ustania członkostwa.

W piśmie strony powodowej z 10 września 2020 r., stanowiącym załącznik do protokołu rozprawy pełnomocnik powoda wskazywał, że żądaniem pozwu objęte jest także zasądzenie kwoty:

- a) 69.575,81 zł stanowiące sumę zasądzonych kwot z nakazów zapłaty oraz
- b) 6.848,736 zł stanowiące sumę kosztów procesu z poszczególnych tytułów zapłaty. (załącznik z 10.09.2020 r. do protokołu k. 327 – 330).

Z kolei w uzasadnieniu pisma z 20 stycznia 2022 r. powód rozbieżnie w stosunku do petitum wskazywał, iż jego żądaniem są objęte także tytuły wykonawcze w postępowaniach I Nc 1729/03, I Nc 3918/06, I C 1214/07, V Ca 2938/12, V Ca 305/11, I Nc 9684/08, I C Upr 240/09, II Nc 744/14, I C 571/12, II Nc 2641/12, II C 2391/13. (pismo procesowe z 20.01.2022 r. k. 464 – 466).

Do końca procesu strona powodowa nie określiła precyzyjnie swojego roszczenia w zakresie powództwa przeciwegzekucyjnego, wskazując niekonsekwentnie w kolejnych pismach procesowych zakres tego żądania.

W złożonej w dniu 5 listopada 2018 r. (data prezentaty) odpowiedzi na pozew, Spółdzielnia Mieszkaniowa(...)w W.wniosła o oddalenie roszczeń wymienionych w pkt 1, 3 i 4, w stosunku zaś do roszczenia z pkt 2 wniosła o jego

odrzućcie. Oprócz powyższego, pozwana wniosła o zasądzenie kosztów procesu. Podniosła niewykazanie roszczeń, wygaśnięcie praw powoda w związku z przekazaniem lokalu oraz przedawnienie jego roszczeń.

(odpowiedź na pozew k. 215-217, stanowisko w sprawie k. 468 - 473)

Postanowieniem z dnia 21 grudnia 2018 r. tut. Sąd odrzucił pozew w części dotyczącej roszczenia o zapłatę 100.000 zł tytułem nakładów poniesionych przez powoda na mieszkanie przy ul. (...) w W.. Jednakże, w wyniku złożonego zażalenia, Sąd Apelacyjny w Warszawie w sprawie o sygn. akt VI ACz 230/19 uchylił zaskarżone postanowienie.

(postanowienie z 21.12.2018 r. - k. 239, zażalenie - k. 242-243, postanowienie SA - k. 254)

Wyrokiem 21 września 2020 r. Sąd Okręgowy oddalił powództwo w sprawie (pkt 1) oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 10.817 zł kosztów zastępstwa procesowego (pkt 2) i przyznał pełnomocnikowi z urzędu kwotę 13.284 zł w tym VAT kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, nakazując wypłatę tej kwoty z sum Skarbu Państwa (pkt 3) (wyrok z uzasadnieniem sygn. akt XXV C 2085/17 k. 353, 362 – 364v).

Na skutek apelacji powoda powyższe rozstrzygnięcie zostało uchylone wraz ze zanieśieniem postępowania przed sądem I instancji począwszy od 18 lutego 2020 r. do 21 września 2020 r., wraz z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego (wyrok SA z 27.08.2021 r. sygn. akt VI ACa 482/21 z uzasadnieniem k. 448 – 453).

Sąd Apelacyjny wskazał, iż postępowanie przed Sądem Okręgowym częściowo zostało dotknięte nieważnością, ze względu na otwarcie w stosunku do pozwanej Spółdzielni postępowania sanacyjnego postanowieniem Sądu Rejonowego w Warszawie z 18 lutego 2020 r. sygn. akt XIX GR 27/19 – Sąd I instancji, nie mając wiedzy o tym zdarzeniu prowadził postępowanie i wydał wyrok bez udziału syndyka.

Na rozprawie w dniu 07 lutego 2023 r. strona powodowa zmodyfikowała swoje stanowisko odnośnie do zasądzenia kwoty określonej w pkt 4 petitum tj. zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kwoty 76.444,57 zł tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia związanego z prowadzonymi przez powoda egzekucjami komorniczymi w ten sposób, że domagała się zasądzenia tej kwoty tytułem zadośćuczynienia. W pozostałym zakresie tj. w zakresie żądania zasądzenia odszkodowania, powód cofnął powództwo bez zrzeczenia się roszczenia – na co wyraził zgodę pozwany (protokół z 07.02.2023 r. k. 579 znacznik 00:02:34 – 00:04:13).

Do zamknięcia rozprawy strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód otrzymał 10 października 1973 r. przydział lokalu nr (...), położonego budynku przy ul. (...) w W.. We wskazanym okresie znajdował się on w zasobach (...) Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Warszawie, a powód był jej członkiem. Powód uzyskał prawo do dysponowania ww. lokalem na podstawie przydziału spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu. Następcą prawnym wymienionej Spółdzielni jest od 1992 r. Spółdzielnia Mieszkaniowa (...)w W.. Równocześnie z objęciem lokalu powód zobowiązał się względem Spółdzielni m. in. do dokonywania we własnym zakresie i na własny koszt napraw lokalu i urządzeń. Według wyliczenia na dzień 10.09.1992 r. wkład mieszkaniowy związany z lokalem(...) (...), który był przedmiotem darowizny na rzecz M. S. (1) wynosił 12.306.365 starych złotych. Wg stanu na dzień 23.04.2001 r. wkład ten wynosił 55.426,22 zł.

W dniu 27 kwietnia 1992 r. Powód wypowiedział członkostwo w Spółdzielni i przekazał przedmiotowy lokal synowi M. S. (1). M. S. (1) został przyjęty w poczet członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...)i na jego rzecz zostało ustanowione lokatorskie prawo do przedmiotowego lokalu. M. S. (1) został także przyjęty w poczet członków Spółdzielni w miejsce J. S. (1) z dniem 15.09.1992 r. i pozostawał głównym najemcą lokalu. Powód został wymeldowany z lokalu w trybie administracyjnym decyzją z 23.04.1998 r.

(przydział lokalu mieszkalnego k. 67 i 68, 116-117, wniosek o wykreślenie k. 69 i 118, pismo SM z 21.04.1999 r. k. 63, decyzja k. 71, 73, pismo SM (...) k. 80, 81, 82, zaświadczenie SM (...) z 03.12.2001 r. k. 83, zaświadczenie o przyjęciu w poczet członków k. 85, zeznania powoda k. 342, pismo SM (...) k. 138)

Powód przeprowadził w przedmiotowym lokalu remont około 2000 r., w którym dokonał szeregu prac. Powód odnowił lokal, wyposażył go i poczynił następujące nakłady:

- a. Zakup i ułożenie podłogi drewnianej wykonanej z klepki dębowej o wysokiej jakości, pomalowanej bezbarwnym lakierem, na łącznej pow. ok. 45 m² - 20.000 zł;
- b. Zakup dwudrzwiowej szafy wnękowej - 2.000 zł;
- c. Zakup i ułożenie sztukaterii na drzwiach, suficie i ścianie - 2.000 zł;
- d. Zakup i instalacja dwóch sztuk dwudrzwiowych szafek o wymiarach 1,5x1,5 m - 1.000 zł;
- e. Zakup i ułożenie boazerii sosnowej w kuchni na powierzchni 2,5x3,5 m - 5.000 zł;
- f. Zakup i instalacja grzejników do łazienki i toalety - 1.000 zł;
- g. Zakup i instalacja sedesu - 2.000 zł;
- i. Zakup i instalacja lustra w łazience oraz zakup i ułożenie glazury i terakoty w łazience, WC i kuchni - 20.000 zł.

(zeznania powoda k. 324 znacznik 00:19:41 – 00:30:49, 00:33:35, dokumentacja zdjęciowa k. 46 – 53)

Wyrokiem z 19.04.2001 r. przywrócono J. S. (1) posiadanie 1 pokoju, (najmniejszego) o powierzchni ok 8 m⁽²⁾ oraz współposiadanie kuchni, łazienki i WC, a także przedpokoju w lokalu nr (...) przy ul. (...) w Warszawie, zakazując zarazem dokonywania M. i M. małżonkom (...) dalszych naruszeń posiadania powoda. Powód został wprowadzony do lokalu 15.03.2002 r. Powód ponownie został zameldowany w lokalu od dnia 29.01.2004 r.

(wyrok I C 724/99 k. 75 – 76, protokół komorniczy sygn. akt XXI Km (...) k. 77 – 77v, pismo SM (...) z 31.07.2001 r. k. 78, potwierdzenie zameldowania k. 78 v - 79).

Rada Nadzorcza pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej podjęła 27 lutego 2003 r. uchwałę, na mocy której, wobec braku uiszczenia opłat za sporny lokal, M. S. (1) został pozbawiony członkostwa w Spółdzielni. M. S. (1) wyprowadził się z lokalu, a ten pozostał w dyspozycji powoda oraz jego synowej M. S. (2) wraz z jej małoletnimi dziećmi K. S. i P. S.. Ponadto do mieszkania w listopadzie 2009 r. wprowadziła się córka powoda - J. S. (2), celem sprawowania opieki nad ojcem. M. S. (2) wraz z dziećmi K. i P. S. wyprowadziła się z kolei z lokalu w dniu 1 kwietnia 2010 r. (bezsporne, zaświadczenie UM W. z 05.07.2010 r. k. 153, odpowiedź na pozew Spółdzielni k. 216)

W związku z zamieszkiwaniem powoda w lokalu powinien on ponosić opłaty w wysokości 139,16 zł miesięcznie – powód zalegał z opłatami za okres od stycznia do października 2005 r. w kwocie 863,25 zł (zaświadczenie SM (...) z 12.10.2005 r. k. 113, pismo SM (...) z 06.06.2006 r. k. 152). Okresowo powód uzyskiwał pomoc Ośrodka Pomocy Społecznej w postaci dopłat do czynszu w wysokości 100 zł – od maja 2006 r. do października 2007 r. (zaświadczenie SM (...) z 06.08.2008 r. k. 133).

Z wniosku SM (...) toczyło się postępowanie egzekucyjne przeciwko powodowi KM (...) na podstawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanego przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Woli z 26.06.2006 r. I Nc 3918/06 zaopatrzonej w klauzulę wykonalności z 05.03.2007 r. Postanowieniem z 30.06.2009 r. postępowanie egzekucyjne w stosunku do J. i M. S. (1) zostało umorzone ma podstawie art. 825 pkt 3 k.p.c. (zaświadczenie komornika z 28.06.2017 r. KM (...) k. 114, wezwanie do zapłaty należności k. 132, postanowienie sygn. akt I Nc 3918/06 z 15.09.2006 r. k. 135 wniosek o tytuł wykonawczy z 06.02.2012 r. k. 142).

Przeciwko powodowi toczyło się postępowanie egzekucyjne co do kwoty 21.904,74 zł wraz z odsetkami od 23 maja 2006 r. do dnia zapłaty z zastrzeżeniem solidarności J. S. (1) z M. S. (1) i M. S. (2), wynikającą z nakazu zapłaty wydanego w dniu 26 czerwca 2006 r. przez Sąd Rejonowy dla Warszawy – Woli w Warszawie I Nc 3918/06 - na podstawie wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy - Woli w Warszawie z 14.01.2008 r. sygn. akt I Cupr 94/07 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z 22.02.2012 r. z wniosku SM (...) w Warszawie przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Żyrardowie pod sygn. akt Km (...). W ramach tego postępowania komornik zlecił oszacowanie wartości nieruchomości we M. ul. (...), dla której Wydział Ksiąg Wieczystych SR w Żyrardowie prowadzi KW nr (...), w której powód posiadał 1/2 niewydzielonej własności nieruchomości. Postępowanie egzekucyjne zostało przekazane postanowieniem z 11.06.2014 r. komornikowi sądowemu przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Woli w Warszawie, który prowadził je pod sygn. akt Km (...) (wyrok z 14.01.2008 r. I C upr 94/07 wraz z klauzulą k. 172-173v, kopie dokumentów w sprawie egzekucyjnej z 18.05.2012 r. Km (...) k. 89, k. 92, 94, 95 – 98, zaświadczenie SM (...) k. 106, postanowienie o przekazaniu k. 109, pismo komornika z 04.09.2017 r. k. 112 – 112v, pismo komornika k. 119, wezwanie komornicze k. 136 – 146v).

Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy – Woli w Warszawie z 22 grudnia 2009 r. sygn. akt I C upr 240/09 oddalono powództwo SM (...) przeciwko J. S. (1) oraz zasądzono na jego rzecz kwotę 1.274,26 zł tytułem zwrotu kosztów procesu – w zakresie kosztów procesu nadano klauzulę wykonalności na rzecz powoda postanowieniem z 07.07.2010 r. (wyrok I C upr 240/09 wraz z klauzulą k. 170 – 171v).

Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy – Woli w Warszawie z 10 czerwca 2010 r. sygn. akt I C 443/09 oddalono powództwo J. S. (1) przeciwko SM (...) oraz zasądzono od niego na rzecz SM (...) 600 zł tytułem kosztów postępowania w II instancji – wyrokowi nadano klauzulę wykonawczą postanowieniem z 22.07.2011 r. w zakresie kosztów procesu (wyrok I C 443/09 wraz z tytułem wykonawczym k. 169 – 169v).

Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy – Woli w Warszawie sygn. akt: II C upr 219/09 z 01.06.2011 r. zasądzono od J. S. (1) na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Warszawie kwotę 2.249,72 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 02 lipca 2009 r. do dnia zapłaty oraz koszty postępowania w kwocie 717 zł (wyrok II C upr 219/09 z uzasadnieniem k. 164 – 167v, wyrok Sądu Okręgowego z 20.03.2012 r. V Ca 305/12 oddalający apelację J. S. (1) k. 163)

Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w Warszawie z 15 listopada 2011 r. w sprawie o sygn. akt I C 1214/07 orzeczono eksmisję powoda oraz jego córki J. S. (2) z prawem do lokalu socjalnego dla powoda. Sąd zasądził także na rzecz SM (...) od J. S. (1) oraz J. S. (2) kwotę 337 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

(wyrok częściowy I C 1214/07 z 26.09.2007 r. k. 151 – 151v, wyrok I C 1214/07 - k. 62 – 62v, 151, 161, wyrok Sądu Okręgowego V Ca 2938/12 z 13.01.2013 r.k. 54 – 58v)

Przed wytoczeniem niniejszego powództwa, powód wystąpił z pozwami: z dnia 21 grudnia 2011 r. o zasądzenie kwoty 60.000 zł tytułem zwrotu nakładów (powództwo prawomocnie oddalone) oraz z dnia 16 stycznia 2015 r. o zasądzenie 80.000 zł tytułem zwrotu nakładów (sąd odrzucił pozew).

(wyrok Sądu Rejonowego z 15.02.2013 - k. 226, postanowienie SO z 17.08.2015 r. - k 230)

Lokal przy ul. (...) nr 3 był łącznie wg stanu na 20 stycznia 2012 r. zadłużony na kwotę łącznie z odsetkami w wysokości 79.093,62 zł – Spółdzielnia wzywała powoda oraz pozostałe osoby zamieszkujące lokal do zapłaty ww. kwoty solidarnie na podstawie art. 4 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (pismo SM (...) z 02.02.2012 r. k. 141).

SM (...) wzywała powoda także do zapłaty zadłużenia z tytułu użytkowania lokalu w okresie od stycznia 2012 r. do września 2013 r. na kwotę łączną 11.466,37 zł. (wezwanie do zapłaty z 20.10.2013 r. k. 111, powiadomienia o rozliczeniu kosztów k. 121 - 131). Wobec powyższego, pozwany wystąpił o zasądzenie kolejnych zaległości z tego tytułu za kolejne okresy płatności przeciwko powodowi oraz M. S. (2) i J. S. (2) solidarnie.

Wyrokiem z 21.11.2013 r. Sąd Rejonowy w Żyrardowie sygn. akt I C 1270/12 pozbawił wykonalności punkt I tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy – Woli w Warszawie Wydział I Cywilny z dnia 14.01.2008 r. wydane w sprawie sygn. akt I Cupr 94/07 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności 22.02.2012 r. w części dotyczącej odsetek ustawowych od kwoty 21.904,74 zł liczonych od dnia 10.06.2008 r. do dnia 18.03.2010 r. (wyrok I C 1270/12 z uzasadnieniem k. 143 – 210, 161).

W dniu 26 listopada 2014 r. Powód opróżnił lokal z rzeczy ruchomych i przeprowadził się do lokalu socjalnego. W chwili opuszczenia przez powoda spornego lokalu mieszkalnego, obciążał go dług z tytułu nieuregulowania opłat eksploatacyjnych na ogólną kwotę 120.398 zł. W czasie eksmisji prowadzonej przez komornika sądowego L. Ż. komornik usunął z lokalu rzeczy stanowiące własność dłużnika i osób z nim zamieszkałych niepodlegające egzekucji, które oddano dłużnikowi oraz przewieziono do wskazanego lokalu socjalnego – dłużnik przejął dozór nad rzeczami ruchomymi zdeponowanymi na korytarzu bloku przy ul. (...) oraz kratami okiennymi zdeponowanymi na parkingu SM (...) ul. (...) w Warszawie – do odbioru w sobotę 29.11.2014 r. Powód odebrał kraty z parkingu SM. Wg protokołu zdawczo odbiorczego lokalu spisanego 27.11.2014 r. stan lokalu opisano jako do kapitalnego remontu. Opisano, że w mieszkaniu pozostała wanna, stara zniszczona kuchenka gazowa, zniszczona podłoga wykonana z klepki dębowej, częściowo rozwarstwionej – protokół został podpisany przez powoda. Materiały wykończeniowe i technologie użyte w lokalu pochodziły sprzed kilkudziesięciu lat. Lokal został kompleksowo wyremontowany przez Spółdzielnię, łącznie z podłogą i ścianami a następnie przekazany do najmu w dniu 10.03.2015 r.

(protokół zdawczo-odbiorczy k. 282-286, protokół czynności komorniczych w sprawie egzekucyjnej Km (...) k. 60-60v, kosztorys powykonawczy k. 287 – 294, operat szacunkowy lokalu z dnia 3 grudnia 2014 r. wraz ze zdjęciami k. 295 – 307, protokół przekazania lokalu i umowa najmu k. 308 – 313, zeznania powoda k. 32 znacznik 00:17:51, 00:23:05)

Wyrokiem z 18 grudnia 2014 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy - Woli w Warszawie sygn. akt II C 2391/13 zasądził od J. S. (1) z powództwa SM (...) kwotę 6.243,356 zł z odsetkami ustawowymi od 7 maja 2012 r. do dnia zapłaty ustalając że w zakresie kwoty 6.3243,35 zł odpowiedzialność J. S. (1) i J. S. (2) była solidarna, w pozostałym zakresie oddalił powództwo oraz umorzył postępowanie w części w jakiej Spółdzielnia cofnęła powództwo (wyrok Sądu Rejonowego II C 2391/13 k. 159 – 160)

Komornik Sądowy dla Sądu Rejonowego Warszawy – Woli w Warszawie prowadził w 2015 r. przeciwko powodowi cztery postępowania egzekucyjne, w tym trzy z wniosku SM (...):

- a) Km (...) (sygn. akt II C upr 219/09),
- b) Km (...) (sygn. akt I Cupr 94/07),
- c) Km (...) (sygn. akt I C 1214/07).

(postanowienie o procentowym podziale sumy uzyskanej z egzekucji z 13.02.2015 r. k. 115)

W toku postępowań egzekucyjnych przeciwko powodowi w sprawach o sygnaturach KM (...), KMS (...) KM (...), Km (...), Km (...) ZUS dokonywał potrąceń z emerytury powoda (zawiadomienie ZUS z 27.05.2016 r. k. 105 – 105v, 120 – 120v).

Aktualnie przeciwko powodowi nie toczą się żadne postępowania za długi wobec Spółdzielni. Spółdzielnia ze względu na niskie dochody powoda odstąpiła od egzekucji posiadanych tytułów (zeznania powoda k. 568 znacznik 00:09:43 i 00:12:02, stanowisko pełnomocnika pozwanego na rozprawie 21.10.2022 r. k. 568 znacznik 00:17:37, odpowiedź na pozew k. 216).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przedłożonych do akt sprawy dokumentów, których autentyczności nie podważała żadna ze stron, a sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania ich mocy dowodowej z urzędu. Sąd

pomiął przy tym obszerną dokumentacją złożoną do akt sprawy, która nie dotyczyła bezpośrednio niniejszego postępowania.

Ustalając stan faktyczny Sąd wziął pod uwagę zeznania powoda złożone na rozprawie w dniu 02 września 2020 r. w toku przesłuchania informacyjnego (protokół k. 323 – 325 znacznik 00:12:38 – 00:39:07) potwierdzone i uzupełnione na rozprawie w dniu 21 października 2022 r. w toku przesłuchania strony (protokół k. 567 – 569 znacznik 00:05:34 – 00:14:06), które co do faktów pokrywały się z przedłożonymi do akt sprawy dokumentami. Jakkolwiek powód nie przedstawił faktur czy rachunków za nakłady, to pozwany nie kwestionował faktu ich dokonania, podnosząc ich zużycie oraz przedawnienie roszczeń. Co do zasady fakt dokonania nakładów potwierdzają również przedłożone do akt fotografie, w tym załączone do operatu szacunkowego z 2014 r.

Sąd w zakresie w jakim zeznania powoda były rozbieżne z treścią protokołów sporządzonych w dacie jego eksmisji przez komornika nie dał im wiary, opierając się w pierwszej kolejności na treści dokumentów. Podobnie Sąd ocenił zeznania powoda w zakresie w jakim twierdził, że płacił czynsz albo opisywał stan techniczny pozostawionych urządzeń – przeczyły temu fotografie, treści protokołów które wówczas także powód podpisał.

Sąd Okręgowy ustalając stan faktyczny pominął wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego, uznając, że dotyczy on okoliczności nieistotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Z uwagi na ustalenie, iż powodowi nie przysługuje roszczenie co do zasady, brak było podstaw do ustalania jego wysokości.

Wniosek dowodowy o dołączenie akt komorniczych złożony w piśmie powoda z 04.02.2018 r. został cofnięty pismem z 13.12.2018 r. (k. 236).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W zakresie w jakim powód cofnął roszczenie o odszkodowanie postępowanie podlegało umorzeniu stosownie do art. 355 k.p.c. w zw. z art. 203 §1 k.p.c. Cofnięcie pozwu nastąpiło na rozprawie 07.02.2023 r. – w tym zakresie pozwany wyraził zgodę na cofnięcie pozwu. Zarazem w ocenie Sądu nie zachodziły przesłanki negatywne wynikające z art. 203 §4 k.p.c. – cofnięcie wynikało w ocenie Sądu z przyjętej przez stronę powodową linii procesowej i braku wcześniejszego sprecyzowania w jakiej części roszczenie opisane w ww. punkcie dotyczyło żądania odszkodowania a w jakiej – zadośćuczynienia.

Z powyższych przyczyn orzeczono jak w sentencji w punkcie I.

Powód zgłosił w toku procesu szereg roszczeń, jednakże żadne z nich nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności powód dochodził pozbawienia wykonalności tytułów wykonawczych wymienionych w pozwie. Przy czym w sposób niekonsekwentny wskazywał, których tytułów wykonawczych jego żądanie dotyczy, odmiennie prezentując je w petitum pism procesowych, odmiennie zaś w ich treści. W toku niniejszego procesu Sąd Okręgowy ustalił, iż z powództwa SM (...) zostały wydane przeciwko powodowi orzeczenia zaopatrzone w klauzule wykonalności i na ich podstawie toczyły się postępowania egzekucyjne:

a) Nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym wydany przez Sąd Rejonowy dla Warszawy - Woli w Warszawie z 26.06.2006 r. sygn. akt I Nc 3918/06 zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem z 30.06.2009 r. – postępowanie egzekucyjne Km (...) zostało umorzone na podstawie art. 825 pkt 3 k.p.c.,

b) Wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy - Woli w Warszawie z 14.01.2008 r. sygn. akt I C upr 94/07, zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem z 22.02.2012 r. – postępowanie egzekucyjne było prowadzone pod sygn. akt Km (...) przez komornika przy Sądzie Rejonowym w Żyrardowie a następnie przekazane komornikowi przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Woli, który prowadził je pod sygn. Km (...),

c) Wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy – Woli w Warszawie z 01.06.2011 r. sygn. akt II C upr 219/09 – postępowanie egzekucyjne było prowadzone pod sygn. Km (...),

d) Wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy – Woli w Warszawie z 15.11.2011 r. sygn. akt I C 1214/07 – postępowanie egzekucyjne było prowadzone pod sygn. Km (...).

W pozostałym zakresie powód nie wykazał w ogóle, aby istniały wszystkie wymieniane w pismach procesowych tytuły wykonawcze, o które wnosiłaby SM (...) w stosunku do niego i przeciwko którym mógłby kierować swoje roszczenia. Ciężar dowodu spoczywał na stronie powodowej, w myśl art. 6 k.c., czemu na gruncie niniejszego procesu nie sprostała. Sąd Okręgowy nie uwzględnił wniosków powoda o zgromadzenie akt z postępowań, których był stroną w trybie art. 248 k.p.c. Nie było bowiem przeszkód po temu, aby mógł samodzielnie zgromadzić niezbędne dokumenty z ich przebiegu stosownie do art. 9 k.p.c.

Sąd ustalił w toku procesu, że w sprawie I C upr 240/09 nie nadano tytułu wykonawczego przeciwko powodowi – a na jego rzecz, z racji zasądzenia mu kosztów procesu. Z kolei wyrokiem Sądu Rejonowego w Żyrardowie z 21.11.2013 r. sygn. akt I C 1270/12 częściowo już pozbawiono wykonalności tytuł wykonawczy z 22.02.2012 r. nadany wyrokowi Sądu Rejonowego dla Warszawy – Woli z 14.01.2008 r. w sprawie sygn. akt I C upr 94/07. Zatem żądania powoda we wskazanym powyżej zakresie nie zostały nawet uprawdopodobnione.

W odpowiedzi na pozew oraz na rozprawie 02.09.2020 r. pozwany podnosił, że postępowania, które toczyły się przeciwko powodowi zostały umorzone ze względu na ich niską egzekwowalność. W dalszym toku procesu żadna ze stron nie przedstawiła sądowi dokumentacji, z której wynikałoby w jakim zakresie roszczenia wynikające z tytułów egzekucyjnych zostały zaspokojone ani także dokumentacji dotyczącej ewentualnego przerwania biegu przedawnienia.

W zakresie w jakim ustalono w toku procesu, iż toczyły się pomiędzy stronami postępowania powód wskazywał, że nakazy zapłaty zostały wydane bez oparcia w oparcia w stanie faktycznym oraz bez jakiegokolwiek podstawy prawnej, do ponoszenia przez niego kosztów utrzymania lokalu na rzecz pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej.

Żądanie powoda znajduje podstawę w brzmieniu art. 840 §1 k.p.c. jednakże należało je uznać za oczywiście bezzasadne. Badanie w trybie powództwa przeciwegzekucyjnego sprawy prawomocnie zakończonej nie może prowadzić do ponownego merytorycznego rozpoznania tej sprawy, a do tego zmierzały w istocie zarzuty strony powodowej, negującej w ogóle zaistnienie wierzytelności zasądzonych przedmiotowymi orzeczeniami. Sąd w tym postępowaniu nie może badać słuszności wyroku sądowego w chwili jego wydania. Godziłoby to w powagę rzeczy osądzonej. Potwierdził to Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 grudnia 1972 r., II PR 372/72 (OSP 1973, z. 11, poz. 222). W związku z tym nie jest dopuszczalna merytoryczna zmiana uprzednio wydanego prawomocnego orzeczenia na podstawie przepisu art. 840 k.p.c.

Powód zaś w okolicznościach niniejszej sprawy próbował jedynie wykazać, że wydane tytuły egzekucyjne nie powinny zostać wydane. Jak wskazano powyżej, badanie tego zarzutu nie może mieć miejsca w postępowaniu przeciwegzekucyjnym.

Podstawą pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego obejmującego orzeczenie sądowe nie mogą być również fakty, które zostały pominięte w postępowaniu rozpoznawczym jako spóźnione albo nie zostały w ogóle zgłoszone. Podstawę do uwzględnienia powództwa opozycyjnego z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. mogą dawać tylko takie zdarzenia, które nastąpiły po powstaniu tytułu egzekucyjnego albo po zamknięciu rozprawy, po której wydano tytuł egzekucyjny, i jednocześnie na skutek których zobowiązanie objęte tytułem wygasło. Są to wszelkie zdarzenia wywołujące taki skutek na gruncie prawa cywilnego materialnego (np. spełnienie świadczenia, potrącenie, odnowienie, przyjęcie innego świadczenia przez wierzyciela w zamian za objęte tytułem, niemożność świadczenia, zwolnienie z długu). Ponadto są to wszelkie zdarzenia wywołujące na gruncie prawa cywilnego taki skutek, że zobowiązanie objęte tytułem nie może być egzekwowane (np. przedawnienie, odroczenie terminu spełnienia świadczenia, rozłożenie świadczenia na raty – por. wyrok SA w Gdańsku z 5 kwietnia 2019 r., sygn. I ACa 379/18, Legalis nr 1997435).

Powód nie wskazał okoliczności, które mogłyby zostać potraktowane jako podstawa do pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego. W szczególności nie twierdził, że dokonał zapłaty, złożył oświadczenie o potrąceniu lub został zwolniony z długu, albo też że roszczenia pozwanego stwierdzone kwestionowanymi tytułami uległy przedawnieniu – przeciwnie, powoływał się na szkody wyrządzone mu poprzez egzekucję tych tytułów. Przeciwnie powodowi nie toczą się obecnie żadne postępowania komornicze z wniosków pozwanego – nie wynika także ze zgromadzonego materiału dowodowego, aby pozostały jakieś należności względem pozwanego, które mogłyby być egzekwowane na podstawie istniejących klauzul wykonalności. Sądowi nie dostarczono odpowiedniego materiału dowodowego w tym zakresie. Z tych wszystkich względów powyższe żądanie powoda nie mogło zostać uwzględnione.

Już tylko ubocznie należy zauważyć, że podstawą prawną do obciążenia opłatami za korzystanie z lokalu każdej pełnoletniej osoby zamieszkującej w nim, jest art. 4 ust. 6 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych. Ze zgromadzonych w aktach sprawy dokumentów wynika zaś, że powód wielokrotnie był wzywany do zapłaty, w związku z zaległościami. Zaległości istniały także w dacie kiedy pozwany SM (...) występowała przeciwko J. S. (1) o eksmisję pozwem z 2007 r. oraz w dacie kiedy powód opuszczał lokal w 26.11.2014 r.

Żądanie zasądzenia kwoty 100.000 zł tytułem poniesionych w 2000 r. nakładów na rzecz spornego lokalu zawarte w sprecyzowaniu pozwu (k. 176) i podtrzymywane co do zasady w toku procesu również nie było uzasadnione.

Zgodnie z art. 226 § 1 k.c. samoistny posiadacz w dobrej wierze może żądać zwrotu nakładów koniecznych o tyle, o ile nie mają pokrycia w korzyściach, które uzyskał z rzeczy. Zwrotu innych nakładów może żądać o tyle, o ile zwiększają wartość rzeczy w chwili jej wydania właścicielowi. W myśl § 2 tego przepisu, samoistny posiadacz w złej wierze może żądać jedynie zwrotu nakładów koniecznych i to tylko o tyle, o ile właściciel wzbogaciłby się bezpodstawnie jego kosztem. Stosownie do art. 230 k.c. przepisy dotyczące roszczeń samoistnego posiadacza o zwrot nakładów na jego rzecz, stosuje się odpowiednio do stosunku między właścicielem rzeczy a posiadaczem zależnym, o ile z przepisów regulujących ten stosunek nie wynika nic innego. Termin do wytoczenia powództwa o zwrot nakładów określa art. 229 §1 k.c. wskazując 1 rok od daty wydania rzeczy.

W okolicznościach niniejszej sprawy należy wskazać, że powód w okresie od 1973 r. do 1992 r. był posiadaczem zależnym spornego lokalu w dobrej wierze – jego posiadanie opierało się na spółdzielczym lokatorskim prawie do lokalu. Zgodnie z art. 212 ustawy Prawo spółdzielcze do oceny roszczeń powoda stosuje się postanowienia statutu spółdzielni. Ewentualne roszczenia powoda dotyczące dodatkowego wyposażenia lokalu sprzed 1992 r. uległy przedawnieniu nawet z uwzględnieniem 10 letniego terminu z art. 118 k.c.

Następnie w wyniku jego własnej decyzji z 27 kwietnia 1992 r. powód został wykreślony z grona członków spółdzielni, zaś w jego miejsce spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu otrzymał jego syn M. S. (1). Dalej uchwałą Rady Nadzorczej z 27 lutego 2003 r. M. S. (1) został wykluczony z grona członków Spółdzielni, zaś w 2007 r. wytoczony został przez pozwaną przeciwko powodowi pozew o wydanie lokalu. Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że do 2003 r. powód posiadał lokal jako posiadacz zależny w dobrej wierze, zaś po tej dacie - w złej wierze. To z kolei implikuje fakt, że na podstawie wymienionych wyżej przepisów jest on władny do żądania zwrotu jedynie nakładów żądać o tyle, o ile zwiększają wartość rzeczy w chwili jej wydania właścicielowi. Ponadto termin do wytoczenia powództwa przez samoistnego posiadacza przeciwko właścicielowi o zwrot nakładów wynosi rok od daty wydania (art. 229 §1 zd. 2 k.c.) – lokal został wydany 26.11.2014 r. zaś pozew wniesiono 23.10.2017 r. tj. dwa lata po upływie terminu przedawnienia.

Niesporne pomiędzy stornami było, że powód w trakcie zajmowania lokalu około 2000 roku poczynił na lokal nakłady w postaci wykończenia lokalu. Jednakże żądanie zwrotu tych nakładów wobec Spółdzielni jest również nieuzasadnione. Powoda bowiem nie łączył w tej dacie żaden stosunek prawny z pozwaną spółdzielnią, gdyż prawo do lokalu przysługiwało wówczas jego synowi. Zgodnie z art. 8 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych zasady rozliczeń z tytułu wyposażenia lokalu pomiędzy członkiem spółdzielni a spółdzielnią określają postanowienia statutu. Zdaniem Sądu w takiej sytuacji powodowi nie przysługuje przeciwko spółdzielni legitymacja w zakresie tych roszczeń: skoro prawo do lokalu przysługiwało synowi powoda, to tylko on może domagać się zwrotu nakładów. Niezależnie od

powyższego należy również zauważyć, że poniesione przez powoda koszty nie doprowadziły zwiększenia wartości lokalu w dacie jego wydania spółdzielni. Prace remontowe wykonane przez powoda w spornym lokalu były pracami wynikającymi z koniecznością przygotowania lokalu do jego zwykłego użytkowania. Powód nie poczynił żadnych prac, które w sposób wydatny zwiększyłyby wartość spornego lokalu a jedynie dokonał prac niezbędnych z punktu widzenia racjonalnego korzystania z zajmowanego lokalu. Jednak przede wszystkim nakłady te uległy amortyzacji. Z protokołu zdawczo odbiorczego podpisanego przez powoda (k. 282-283) wynika, że zamontowane przez niego urządzenia są zużyte w 100%, podłoga pokryta klepką jest wytarta. Zniszczona szafa nie posiadała wartości (k. 285) podobni jak kuchenka gazowa, inne elementy wyposażenia pozostawione w mieszkaniu, zaś lokal nadawał się do kapitalnego remontu. Podobnie zużyte były pozostałe nakłady poczynione przez powoda. Pozostałe rzeczy ruchome powoda zostały mu wydane, wystawione na korytarzu i w magazynie zaś powód potwierdził podpisem, że przejął nad nimi pieczę. Załączone zdjęcia (k. 307) potwierdzają taki stan rzeczy. W celu wynajęcia tego lokalu niezbędny był kapitalny remont lokalu, włącznie z zerwaniem podłóg, wymontowaniem wanny i zdjęciem okładzin ściennych. (k. 288) oraz położeniem gładzi gipsowych na ścianach i malowaniem (k. 291). W tej sytuacji nie można w żaden sposób stwierdzić, aby nakłady poczynione przez powoda w jakikolwiek sposób zwiększyły wartość lokalu.

Oddaleniu podlegało również roszczenie o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 28.000 zł tytułem uiszczzonego wkładu budowlanego.

Zgodnie z art. 11 ust. 2⁶ ustawy 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 438 z późn. zm.), w przypadku wygaśnięcia spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego, gdy ten lokal nie podlega zbyciu w drodze przetargu na podstawie ust. 2, spółdzielnia zwraca osobie uprawnionej wniesiony wkład mieszkaniowy albo jego wniesiona# część, zwaloryzowane według wartości rynkowej lokalu. Jednakże powód nie był uprawniony do zwrotu wkładu. W związku z przekazaniem lokalu synowi w roku 1992 r. prawo do lokalu zostało ustanowione właśnie na rzecz syna. Wprawdzie strony nie przedstawiły w tym zakresie żadnych dokumentów, to ustanowienie takiego prawa musi zostać poprzedzone uiszczeniem wkładu mieszkaniowego (art. 218 §3 Prawa spółdzielczego w brzmieniu z 1992 r.). Skoro powód przekazał prawo do lokalu synowi, to należy domniemywać, że również i wkład został przekazany na rzecz syna.

Jeżeli jednak stało się inaczej i syn powoda uiszczył wkład samodzielnie, to z mocy art. 29§ 1 ustawy Prawo spółdzielcze, roszczenia o wypłatę udziałów, udziału w nadwyżce bilansowej oraz z tytułu zwrotu wkładów albo ich równowartości pieniężnej ulegały przedawnieniu z upływem trzech lat. Skoro prawo powoda wygasło w roku 1992, to niewątpliwie roszczenie powoda uległo przedawnieniu. Najpóźniej stało się to z upływem 3 lat od daty opróżnienia lokalu tj. z dniem 26.11.2014 r. zaś pozew w sprawie niniejszej został wniesiony 23.10.2017 r.

Należy wyraźnie podkreślić, że powodowi nie służyło prawo do zwrotu wkładu mieszkaniowego na skutek wygaśnięcia prawa do lokalu ustanowionego na rzecz M. S. (1). Zgodnie z art. 11 ust. 2⁶ ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, roszczenie o zwrot wkładu powstaje z chwilą wygaśnięcia spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego. Z kolei art. 8 tej ustawy wskazuje, że zwrot wkładu odbywa się zgodnie z postanowieniami statutu na rzecz członka spółdzielni. Nie może być wątpliwości, że tego rodzaju roszczenie służy jedynie osobie, której przysługiwało prawo do lokalu bezpośrednio przed jego wygaśnięciem. W realiach sprawy niniejszej taką osobą nie był powód, ale jego syn. Toteż roszczenie o zwrot wkładu na skutek usunięcia ze spółdzielni jego syna w ogóle nie mogło powstać.

Powód domagał się dalej zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kwoty 76.444,57 zł tytułem zadośćuczynienia związanego z prowadzonymi wobec powoda egzekucjami komorniczymi.

Art. 448 k.c. pozwala na kompensację krzywdy związanej z naruszeniem dobra osobistego, do którego doszło na skutek jednego ze zdarzeń, z którymi ustawa wiąże odpowiedzialność odszkodowawczą w ramach reżimu deliktowego (np. zdarzeń opisanych w art. 415, 435, 436 KC). Przepis nie stanowi natomiast samodzielnej podstawy odpowiedzialności za krzywdę, która rządziłaby się własnymi przesłankami, za które – w zależności od przyjętej koncepcji – należałoby uważać bezprawność czy winę. In concreto należy dla powstania odpowiedzialności udowodnić bezprawność i winę osoby odpowiedzialnej (w zw. z art. 415 k.c.). Niezależnie od tego, jakie zdarzenie stanowi w konkretnym przypadku

podstawę przypisania odpowiedzialności przesłanką jej powstania jest zawsze związek przyczynowy. Zasada ta pozostaje, aktualna w zakresie odpowiedzialności za szkodę niemajątkową (por. wyrok SN z 7.2.2006 r., I PK 272/05, Legalis; wyrok SA w Szczecinie z 14.9.2017 r., I ACa 318/17, Legalis).

Powód upatrywał krzywdy na skutek prowadzonej przez Spółdzielnię egzekucji komorniczej. Niewątpliwie każda skuteczna egzekucja powoduje swoiście rozumianą „szkodę” w majątku dłużnika, ale zdecydowanie nie rodzi odpowiedzialności odszkodowawczej, jako czynność zgodna z prawem i oparta na prawomocnym orzeczeniu sądu. Jest to bowiem przymusowe wyegzekwowanie należności, które powinny wejść do majątku wierzyciela na podstawie umowy lub ustawy. Skoro zaś dłużnik nie wykonał swojego obowiązku dobrowolnie, państwo wyposażyło wierzycieli w możliwość wyegzekwowania ich należności poprzez przymus. Podobnie egzekucja może być rozumiana jako naruszenie dóbr osobistych dłużnika, niemniej nie rodzi odpowiedzialności ani wierzyciela, ani komornika – skoro obaj wykonują uprawnienia przewidziane ustawą o ile działają w jej granicach. Dopiero bowiem naruszenie przepisów egzekucyjnych – np. egzekucja bez tytułu lub prowadzona za pośrednictwem nie komornika, ale osób posługujących się niebezpiecznymi narzędziami mogłaby zostać uznana za bezprawną. Jednak w sprawie niniejszej powód nie zgłaszał tego rodzaju okoliczności. przypadku egzekucji umorzonej na nieobowiązującym już przepisie art. 825 pkt 3 k.p.c. nie było przesłanek do stwierdzenia, że egzekucja była prowadzona z naruszeniem przepisów – brak bowiem jakichkolwiek bliższych danych odnośnie do tego postępowania. Zarazem nawet jeśliby uznać, że nastąpiło naruszenie to roszczenie powoda i tak byłoby przedawnione już w chwili jego wniesienia do Sądu Okręgowego. Roszczenie o zadośćuczynienie przedawnia się w terminie trzech lat od chwili kiedy uprawniony dowiedział się o osobie zobowiązanej do jej naprawienia (art. 442¹ §1 k.c.). Powód w dacie wszczęcia postępowań komorniczych wiedział o osobie obowiązanej do naprawienia ewentualnej szkody, bowiem nie było wątpliwości kto i na czyj wniosek prowadzi egzekucję. Biorąc pod uwagę fakt, że postępowania egzekucyjne były wszczynane po uzyskaniu tytułów w okresie 2009 – 2012 (przekształcenie postępowania Km (...) w postępowanie Km (...) nastąpiło na skutek przekazania egzekucji komorniczej przez Komornika w Ż. do Komornika przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Woli) bez wątplenia na datę wniesienia pozwu tj. na dzień 23.10.2017 r. było ono przedawnione. Zatem jego żądanie musi zostać uznane za oczywiście bezzasadne i nie wymagające szczegółowego badania w zakresie wysokości doznanej szkody.

Powód wskazywał w swoich stanowiskach iż należałoby nie uwzględniać zarzutu przedawnienia jego roszczeń, podniesionego przez pozwanego, na zasadzie art. 5 k.c.

Zaznaczyć należy, że skoro każdy przejaw czynienia użytku z prawa podmiotowego podlega ocenie przez pryzmat przesłanek wskazanych w art. 5 k.c., to również dochodzenie ochrony windykacyjnej może być, w wyniku takiej oceny, uznane za nadużycie prawa podmiotowego. Niemniej w realiach niniejszej sprawy Sąd Okręgowy nie dopatrywał się nadużyć w działaniach pozwanego ani także w podniesieniu przez niego zarzutu przedawnienia roszczeń powoda.

Prowadzone przez SM (...) windykacje zaległości za lokal były oparte o orzeczenia sądowe, ponadto powód był wielokrotnie wzywany do zapłaty, korzystał także z pomocy pełnomocnika Spółdzielni w uzyskaniu lokalu zastępczego. Powód miał także wszelkie możliwości załatwienia sprawy spłaty zaległości w zapłacie lub swoich roszczeń wysuwanych przeciwko Spółdzielni w sposób polubowny – to, że powód postrzega siebie w sposób subiektywny jako ofiarę Spółdzielni, ignorując swoje własne postępowanie i konsekwencje dla niego samego z tego wynikające, nie stanowi podstawy do zastosowania art. 5 k.c. w niniejszej sprawie.

Aby w danym przypadku można było przyjąć, że podniesienie zarzutu przedawnienia jest nie do pogodzenia z zasadami współzycia społecznego musi być w szczególności jasne, że beczynność wierzyciela w dochodzeniu roszczeń była usprawiedliwiona wyjątkowymi okolicznościami (wyrok SA w Warszawie z 8.01.2020 r., I ACa 344/19, LEX nr 2784474). Tymczasem powód w niniejszej sprawie nie tylko nie zgłaszał Spółdzielni wcześniej swoich żądań, których istnienia nie wykazał nawet w niniejszym procesie, to pozostawał w zwłoce ze spełnieniem własnych należności.

Mając powyższe rozważania na względzie żądania pozwu podlegały oddaleniu jako bezpodstawne, o czym orzeczono w punkcie II wyroku.

Na marginesie Sąd Okręgowy wskazuje, że ewentualne formułowanie żądań w załączniku do protokołu, w sytuacji w której nie zostały one zgłoszone na rozprawie, nie może zostać uznane za skuteczną modyfikację pozwu. Załącznik do rozprawy bowiem ma zawierać te wnioski, oświadczenia, uzupełnienia i sprostowania wniosków i oświadczeń, które zostały złożone na rozprawie. Z tego względu załącznik do rozprawy z 10.09.2020 r. nie mógł stanowić modyfikacji ani nie nadawano mu biegu jak dla pisma procesowego.

W zakresie kosztów procesu Sąd Okręgowy zastosował w stosunku do powoda dobrodziejstwo art. 102 k.p.c. uznając, iż rzeczywiście znajduje się on w sytuacji majątkowej, która uniemożliwia mu realnie ponoszenie kosztów procesu w sprawie. Z tego względu odstąpiono od obciążania go kosztami o czym orzeczono jak w sentencji w punkcie III.

W toku postępowania powód był zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika przyznanego mu z urzędu, którego koszty nie zostały – zgodnie z jego oświadczeniem – pokryte w całości ani w części – należało orzec o nich na podstawie § 2 pkt 7 oraz §10 ust 1 pkt 1 i §10 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1964 z późn. zm., w zw. z wyrokiem TK z 20 kwietnia 2022 r. w sprawie SK 53/22), biorąc pod uwagę fakt, że ten sam pełnomocnik reprezentował powoda dwukrotnie w postępowaniu zażaleniowym przed Sądem Apelacyjnym oraz jednokrotnie w postępowaniu apelacyjnym przez Sądem Apelacyjnym w Warszawie. Wynagrodzenie pełnomocnika z urzędu należało powiększyć o kwotę podatku VAT stosownie do §4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2631). Z tych względów orzeczono jak w sentencji w punkcie IV.

Sędzia SO Ewa Ligoń – Krawczyk